

Jestliže poskytujeme své peníze zahraničním investorům na to, aby si za nás v ČR poizovali kapitál, pak se nelze divit, že tím úspěšně likvidují podniky místní. Tudíž stědří, natož kapitalistická vrstva domácí nemůže vzniknout. Proto i po patnácti letech máme tak málo „českých kapitalistů“.

- ▼ Strategický partner nám může přinést pouze znalosti, schopnosti, organizaci. Jen u nás se, vzdáváním, získáváním přímých zkušeností vytváříme předpoklady pro tvorbu vlastního kapitálu. Jde jen o to, zda jsme schopni a připraveni se učit.

Zahraniční „investice“, strategické aliance, příliv zahraničního kapitálu . . .

Existuje mnoho důvodů pro vytvoření strategické aliance. Lze například jmenovat otvírání nových trhů a získávání nových klíčů

Prokletí zahraničních investic

Prof. Milar Education is not knowledge

tel peněz, který pak prostě spotřebujeme. Kapitál jsou výrobní prostředky: znalosti, technologie, práce, atp., které jsou obnovovány a rozšiřovány procesem výroby. Kapitálu nám tedy neustále ubývá a zahraničními „partneršny“ neustále přibývá. Nám zůstávají peníze (než je spotřebujeme), ne kapitál. To, že se peníze spotřebují a neinvestují (co naši „podnikatelé“ investují v zahraničí? Kolik jich v zahraničí podniká?) představuje zásadní rozdíl mezi českým a zahraničním kapitalistou. K tomu vám jsou peníze, když je umíte jen utratit? Rozprodej českého kapitálu do zahraničních rukou není cestou k oživení českého hospodářství, ale k oživení hospodářství zahraničí.

Makroekonomický přínos?

Individuální, zahraniční vlastní podniky mohou tedy prosperovat, ale nejsou a nebudou naše, a tedy nebudou pro nás přínosem ani jejich zisky. Nám přinesou jen zlomek daní, příslib omezené, námezdní zaměstnanosti a utržené peníze. Jestliže takto získané peníze (zahraniční devizy) zůstanou ležet v našich devizových rezervách (tj. v zahraničních bankách, od nichž si zahraniční investoři vypůjčí), pak my vlastní financujeme je („partnery“) a ne oni nás. Co když nám takový investor dá peníze z „vlastní kapsy“ místo z bankovní půjčky? Je to úplně jedno, protože si další peníze můžeme opět půjčit v zahraničních bankách, které my financujeme svými devizovými rezervami, atd. Takže: kapitál vám nikdo nikdy nedá a dát nemůže. Kapitál si musíte vytvořit s pomocí výrobních prostředků pokud ty prostředky a zdroje ovšem neprodáte. Získat můžete pouze ty peníze, které jste partneršny (skrze devizové rezervy) „mazali“.

Zdravý rozum?

Uložíme-li své peníze do banky, pak bance poskytujeme půjčku, ne kapitál. Kapitál z toho banka (skrze své vlastní půjčky) teprve vytvoří - pokud to umí - anebo nevytvoří, když to neumí a její půjčky („investice“) jsou „špatné“. Tak jako tak, peníze bance nepatří; pouze kapitál, který s pomocí investic do výrobních procesů vytvoří, jí patří. Proto se i banky dle na dobré, špatné a zcela neschopné (bankrotácké a zlodějské). Získané peníze (ne kapitál) mohou podnik oddlužit a umožnit investice (pokud nejsou spotřebovány), ale následné kapitálové přírůstky a zisky již bohužel patří tomu, kdo vlastní výrobní prostředky - tedy zahraničnímu partnerovi-investorovi. Strategický partner tedy nepřinese ani kapitál, ani peníze (viz devizové rezervy), ale pouze potenciální možnost naší spotřeby. Co může strategický partner přinést nám a ne jen sobě? Pouze znalosti, schopnosti, organizaci, atp. - pokud jsme schopni a připraveni se učit. Za tyto přínosy platíme svým kapitálem a svým penězi - byl by tedy hroch a chyba, kdybychom se neučili (jak vytvářet kapitál), když už jsme jednou zaplatili.

Není jedno komu to patří, ale je jedno, kde to je

Zahraniční investoři v každém případě investují jen do svého, nikdy ne do našeho. Vytvářejí tak (své) silné, konkurenceschopné podniky přímě na našem území a nikde tak dále konkurenceschopnost podnikatelů domácích, obzvláště malých a středních. Z hlediska přínosu nejde o to, kde je (geograficky) tato výroba umístěna (Američané celá desetiletí „investují“ do

Prokletí zahraničních investic

Prof. Milar ...ation is not knowledge

Guatemaly a Mexika), ale komu ta přona výroba patří (investují vždy a jen sami do sebe, do svých podniků). Kupují sice občas místní kapitál, obzvláště levnou pracovní sílu, ale výnosy práce kapitálu jdou zpět do USA. Tak to bylo, je a bude - a tak to také v tržním hospodářství má být. Jsou země, které kapitál kupují a země, které kapitál prodávají. Jestliže tedy poskytneme své peníze zahraničním investorům (viz devizové rezervy) na to, aby si za ně v ČR poizovali kapitál (viz též hypermarkety), pak se nelze divit, že tím úspěšně likvidují obchodní podniky místní. Opět: problém nejsou peníze, ale co s nimi - tedy zase otázka znalostí. ČR za deset let zprivatizovala a rozprodala obrovská jmění a získala ohromné sumy peněz, které se ovšem nestaly kapitálem (ani českými hypermarkety), ani investicemi, ale pouhou spotřebou.

Tyto platby a výtky, jakkoliv vysoké, jsou nenávratně pryč odplynuly do zahraničních bank. Ze zahraničních bank se nám opět vracejí a kupují další jmění - cyklus jen zdánlivě bez konce. Bez znalostí zůstává každý pytel peněz pouhým pytle peněz - pokud jej neprojdeme a nepropijeme. Tudíž stědň, natož kapitalistická vrstva domácí nemůže vznikat. Proto i po patnácti letech máme tak málo „českých kapitalistů“.

Ztráta znalostního kapitálu

Jestliže ztratíme obchodní síť, pak ztratíme podniky malé (ale i velké) do zahraničních rukou. Pánem je ten, kdo vlastní distribuční síť, logistické a internetové. Ztratíme-li kvalifikovanou a znalostní pracovní sílu, pak již takto ztracené síť nedokážeme znovuvytvořit, i kdyby peníze byly. Pánem je ten, kdo má znalosti a svými znalostmi vládne. Volání po „vládnutí v cílích...“ se netýká politické nezávislosti státu, ale vlády nad vlastnictvím a jměním, znalostmi, institucemi a sítěmi. Nejde tedy o klišé, ale o mocnou pravdu, odvozenou ze zkušeností nejtvrdších. Nejdůležitější formou kapitálu jsou znalosti a schopnosti tvořit kapitál. Znalosti (knowledge) jsou nejen základní formou kapitálu, ale stávají se jediným zdrojem konkurenčních výhod v globální ekonomice. Jelikož vhodné tržní a podnikatelské znalosti a schopnosti nemáme (vlastní kapitál jsme nedokázali vytvořit, ale jen spotřebovat), pak jsou nejvýznamnějším potenciálním přínosem strategických partnerů - jejich moderní a užitečné znalosti investiční, organizační, výrobní a manažerské. Jen učením se, vzdáváním, získáváním přímých zkušeností vytváříme předpoklady pro tvorbu vlastního kapitálu. Stačí jen se podívat na naše vysoké školy a univerzity a přesvědčit se přímo, zda takové životně důležité znalosti opravdu produkujeme a jak. To už je ale jiná otázka.

Tím, že souhlasím, že zahraniční „investice“ - tak jak jsou v ČR iniciovány, pojmány a realizovány - jsou pro naši zemi spíše „prokletím“, jsem náhle na stejné lodi s prezidentem republiky Václavem Klausem, který vlastně celou koncepci rozprodeje statků do zahraničních rukou vymyslel, inicioval a dostal až za „bod návratu“. To mi ovšem mrzí. Potvrzuje to i neefektivnost mé osobní strategie pevných a neměnných hodnot v prostředí, kde úroveň mýho názoru a postoje a strategií i hodnot se stalo zcela běžným.